

Πρωτεύουσα του νησιού αλλά και ολόκληρου του διαμερίσματος των νησιών του Ιονίου, η πόλη της Κέρκυρας έχει 36.000 (ο δήμος Κέρκυρας το 2011: 101.080) κατοίκους και θεωρείται από τις πιο εντυπωσιακές πόλεις της Ελλάδας. Είναι χτισμένη σε χερσόνησο που αρχίζει από ένα παραθαλάσσιο κάστρο και τελειώνει σε κατάφυτα υψώματα. Η παλαιά πόλη με τα βενετσιάνικα καντούνια διατηρεί και σήμερα έντονα τη φυσιογνωμία της.

Δεν είναι τυχαίο που σε παγκόσμια κλίμακα η Κέρκυρα έχει από τα μεγαλύτερα τουριστικά ρεύματα αφού η φύση την προίκισε απλόχερα με σπάνιες ομορφιές. Από τα αξιοθέατα της πόλης ξεχωρίζουν το Παλαιό Φρούριο που είναι ταυτόσημο με την ιστορία της και συνδέεται με την πόλη με γέφυρα, το Νέο Φρούριο που χτίστηκε μεταξύ 1572 και 1645 από Βενετσιάνους στο λόφο του Αγίου Μάρκου και το Δημαρχείο, γνωστό και με το όνομα «Σαν Τζιάκομο», που ολοκληρώθηκε το 1693 και αποτελεί ένα από τα ωραιότερα κτίσματα της βενετοκρατίας.

Ξεχωρίζουν επίσης η Παλαιά Νομαρχία που χτίστηκε στα μέσα του 19^{ου} αιώνα σε σχέδια του κερκυραίου αρχιτέκτονα Ι. Χρόνη, σημαντικό δείγμα της περιόδου της αγγλοκρατίας, και το κτίριο της Αναγνωστικής Εταιρείας Κέρκυρας, το αρχαιότερο πνευματικό ίδρυμα στην Ελλάδα (ιδρύθηκε το 1836). Κι ακόμα, η Ιόνιος Ακαδημία, το Κανόνι, τοποθεσία διεθνώς γνωστή, το Μον Ρεπό, θερινή κατοικία του άγγλου αρμοστή Άνταμ, ο Λόφος της Ανάληψης με πανοραμική θέα στις ακτές της Ηπείρου και ερείπια δωρικού ναού του ΣΤ' π.Χ. αιώνα, η Βυζαντινή Εκκλησία των Αγίων Ιάσωνος και Σωσιπάτρου με αγιογραφίες 1^{ου} και 14^{ου} αιώνα.

Στην πόλη, λειτουργούν το μουσείο των Αγωνιστών, κτίσμα του 1855 (από εδώ κηρύχτηκε το 1863 η ένωση με την Ελλάδα) και το Αρχαιολογικό μουσείο με ευρήματα από ανασκαφές σε διάφορες περιοχές του νησιού.

Η Κέρκυρα υπήρξε ανέκαθεν πνευματική κοιτίδα. Εδώ ιδρύθηκε η Ιόνιος Ακαδημία (1819), η πρώτη Σχολή Καλών Τεχνών (1815) και η πρώτη Φιλαρμονική (1840).

Εδώ επίσης δημιουργήθηκε και η λαμπρή Επτανησιακή Ποιητική Σχολή με τον Διονύσιο Σολωμό, τον Λορέντζο Μαβίλη, τον Γεράσιμο Μαρκορά και άλλους. Το νησί ανέδειξε και μεγάλους μουσουργούς με σημαντικότερο τον Νικόλαο Μάτζαρο.

Στο νησί των Φαιάκων οι φυσικές ομορφιές περισσεύουν. Ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει από κοσμοπολίτικες πλαζ μέχρι τις πιο ερημικές παραλίες. Υπάρχει πληθώρα ξενοδοχείων, ενοικιαζόμενων δωματίων και οργανωμένων κάμπινγκ. Συνδέεται αεροπορικά με την Αθήνα.

Πτήσεις εκτελεί όλο το χρόνο η Ολυμπιακή Αεροπορία. Επίσης από την Αθήνα εκτελούνται καθημερινά δρομολόγια με λεωφορεία του ΚΤΕΛ μέσω Ηγουμενίτσας. Τακτικά δρομολόγια με φεριμπότ όλο το χρόνο συνδέουν την Κέρκυρα με την Πάτρα.

Τηλέφωνα: Λιμεναρχείο 266.10.32.655. Αστυνομία 266.10.39.509. Τουριστική αστυνομία 266.10.30.265. Ολυμπιακή 266.10.38.694 – 6. Λεωφορεία 266.10.39.985. Νοσοκομείο 266.10.45.811. ΟΤΕ 266.10.34.699. Δήμος 266.10.31.697.

Η ιστορία της Κέρκυρας

Η δημιουργία της πόλης:

Η πόλη της Κέρκυρας κτίστηκε αρχικά (το 734 π.Χ., από Κορίνθιους αποίκους) στον λαιμό της χερσονήσου του Κανονιού και στη συνέχεια επεκτάθηκε βόρεια. Ανασκαφές αποκάλυψαν λείψανα του αρχαίου οικισμού: Την Ακρόπολη στην Ανάληψη, την Αγορά στην Παλαιόπολη (απέναντι από το Mon Repos), τους ναούς της Ήρας (όπου σήμερα το Mon Repos), της Άρτεμης (όπου οι Άγιοι Θεόδωροι), του Απόλλωνα (στο Καδράκι), του Διονύσου (στο Φιγαρέτο) κ.λπ.

Το 562 μ.Χ., η πόλη καταστράφηκε από τους Γότθους. Ξανακτίστηκε βορειότερα, στην φυσικά οχυρή χερσόνησο με τις δυο κορφές (όπου σήμερα υπάρχει το Παλαιό Φρούριο των Βενετσιάνων). Την είπαν Κορυφώ κι από αυτή πήρε τα ονόματα Corfu και Corfu ολόκληρο

το νησί.

Η πόλη αναπτύχθηκε αρκετά και τον ΙΓ' αιώνα μπολιάστηκε με πολλές οικογένειες εβραίων που έφευγαν διωγμένοι από την Κάτω Ιταλία και τη Σικελία. Στα 1323, πήραν το πρώτο τους προνόμιο. Πρέπει να ήταν πολλοί, καθώς στις 8 Ιανουαρίου του 1387, στην αντιπροσωπεία των Κερκυραίων που παρέδωσε το νησί στη Βενετία, περιλαμβανόταν και ο εβραίος Δαβίδ Σέμος. Έμεναν σε δική τους συνοικία, προόδευαν, ανθούσαν οικονομικά κι υπέστησαν πολλά από τους ορθοδόξους χριστιανούς του νησιού. Ο αντισημιτισμός κορυφώθηκε το 1406, όταν οι Κερκυραίοι ζήτησαν επίσημα άδεια από την βενετσιάνικη αρχή να λιθοβολούν ατιμώρητα τους εβραίους. Δεν τους δόθηκε. Οι Βενετσιάνοι προτίμησαν να εισπράττουν φόρο 300 δουκάτα και να τους υποχρεώσουν να φορούν κίτρινο σήμα που τους ξεχώριζε από τους χριστιανούς. Καταργήθηκε το 1797, όταν οι δημοκρατικοί Γάλλοι πήραν το νησί.

Με τον καιρό, η πόλη επεκτάθηκε κι απέκτησε νέο περιμετρικό τείχος και δεύτερο κάστρο, το Νέο Φρούριο, ενώ το Παλαιό χωρίστηκε από την παραλία με βαθιά τάφρο και μετατράπηκε σε τεχνητό νησί. Μπροστά από το Παλαιό Φρούριο δημιουργήθηκε για λόγους αμυντικούς η Σπιανάδα, μια τεράστια πλατεία που σήμερα αποτελεί ένα από τα κοσμήματα της πόλης.

Ο Άγιος Σπυρίδων:

Ο Άγιος Σπυρίδων έδρασε τον Δ' αιώνα στην Κύπρο. Τον Ζ' αιώνα, το λείψανό του μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Όταν οι Τούρκοι πήραν την Πόλη, το λείψανό του καθώς και το λείψανο της αυτοκράτειρας (Αγίας) Θεοδώρας (αυτής που αναστήλωσε τις εικόνες το 842) βρισκόταν στην κατοχή του Γεωργίου Καλοχερείτη που τα πήρε μαζί του και έφυγε στην Ήπειρο. Έμεινε για λίγο στην Παραμυθιά και το 1456 πέρασε στην Κέρκυρα όπου παντρεύτηκε μια αριστοκράτισσα. Όταν πέθανε, οι τρεις γιοι του μοιράστηκαν τα λείψανα. Ο Μάρκος πήρε της Αγίας Θεοδώρας και οι Λουκάς και Φίλιππος του Αγίου Σπυρίδωνα.

Ο Μάρκος Καλοχερείτης πρόσφερε το λείψανο της Αγίας Θεοδώρας στην κοινότητα, η

οποία το εναπέθεσε στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου. Τα άλλα δυο αδέλφια διατήρησαν την κυριότητα του λειψάνου του Αγίου Σπυριδώνος. Το πήρε προίκα ο Σταματέλος Βούλγαρης που παντρεύτηκε την κόρη του Φιλίππου. Έμεινε στην οικογένειά του αρκετά χρόνια. Μετά, περιήλθε στην κυριότητα της μητρόπολης Κερκύρας και Παξών. Με έρανο, το 1589, κτίστηκε η λαμπρή εκκλησία που φέρει το όνομα του Αγίου, όπου εναποτέθηκε το λείψανό του. Είναι ο πολιούχος άγιος της Κέρκυρας και η μνήμη του γιορτάζεται με μεγάλη λαμπρότητα στις 12 Δεκεμβρίου.

Ο Μπαρμπαρόσα και η Καλή:

Στα 1537, ο σουλτάνος Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής διακήρυσσε ότι θα εισβάλει στην Ιταλία, θα κυριεύσει τη Ρώμη και θα μετατρέψει το ναό του Αγίου Πέτρου σε στάβλο για τα άλογα των σπαχήδων του. Ο ίδιος και ο στρατός του στρατοπέδευαν στο Βουθρωτό, περιμένοντας να περάσουν στην Κέρκυρα, την οποία θα χρησιμοποιούσαν ως «σκαλοπάτι» για την απόβασή τους στην Ιταλία. Τη «λεπτομέρεια» της κατάληψης του νησιού είχε αναλάβει ο ανίκητος ως τότε ναύαρχος πειρατής, Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα, που αρχικά κυριεύσε το νησάκι Οθωνοί και το κατέστησε βάση του.

Διοικητής της Κέρκυρας εκείνο τον καιρό ήταν ο Πέζαρο που είχε προετοιμαστεί για την άμυνα της πόλης. Διέθετε το τελειότερο σκάφος της εποχής, την γαλέρα «Άγιος Μάρκος», ναυαρχίδα του στόλου του με εκατό χάλκινα κανόνια. Την κρίσιμη στιγμή όμως ήταν στην Ηγουμενίτσα και προετοιμαζόταν να μετάσχει στον υπό τον Γενοβέζο Αντρέα Ντόρια στόλο που εκείνο τον καιρό έπλεε στο Ιόνιο. Έστειλε τη ναυαρχίδα στην Κέρκυρα και ο ίδιος πήγε να βρει τον Αντρέα Ντόρια στα νερά της Κεφαλονιάς.

Ο Μπαρμπαρόσα περιέπλευσε το νησί. Στις 25 Αυγούστου 1537, ο στόλος του εμφανίστηκε μπροστά στην πόλη. Βενετσιάνικος στόλος δεν υπήρχε εκεί για να τον αντιμετωπίσει. Την πρώτη ημέρα, έβγαλε στην ακτή 25.000 άνδρες. Την επόμενη, άλλους 25.000. Συνολικά, την πόλη της Κέρκυρας πολιορκήσαν πενήντα χιλιάδες Τούρκοι.

Απέναντί του βρίσκονταν 2.000 Βενετσιάνοι της φρουράς και 3.000 Κερκυραίοι στρατιώτες. Με τη βοήθεια και των γυναικών, είχαν κατεδαφίσει τρεις χιλιάδες σπίτια των προαστίων

για να υπάρχει οπτικό πεδίο μπροστά από το φρούριο και τα τείχη γύρω από την πόλη. Πολλοί οχυρώθηκαν στο φρούριο, ενώ άλλοι ακροβολίστηκαν σε επίκαιρα σημεία του περιφερειακού τείχους. Ο Ανδρέας Φαλιέρος ανέλαβε γενικός αρχηγός της άμυνας, ενώ τις δυνάμεις της στεριάς διοικούσαν ο Ιάκωβος Νοβέλι και ο Λουίζος Δαρίβας. Επικεφαλής της μικρής ναυτικής δύναμης ήταν ο Σίμων Λέων.

Οι Τούρκοι στρατοπέδευαν στον Ποταμό, μια μικρή κωμόπολη κοντά στην Κέρκυρα. Όμως, τα 120 κανόνια τους μόνο ασήμαντες ζημιές προκαλούσαν. Ο Αγιά πασάς επιχείρησε πολλές εφόδους που αποκρούστηκαν όλες. Από τις 31 Αυγούστου, οι τουρκικές επιθέσεις έγιναν πιο άγριες, ενώ τρεις πυροβολαρχίες ενίσχυσαν τα αρχικά κανόνια. Και πάλι αποκρούστηκαν. Οι Τούρκοι χύθηκαν στην ύπαιθρο αρπάζοντας, καίοντας, σφάζοντας και λεηλατώντας. Οι νέες επιθέσεις εναντίον της πόλης και του φρουρίου είχαν την ίδια με τις προηγούμενες τύχη. Οι γενίτσαροι απειλούσαν ότι θα φύγουν. Το ηθικό των πολιορκητών ήταν πεσμένο. Ο Αγιά πασάς πετάχτηκε ως το Βουθρωτό κι εξήγησε στον σουλτάνο ότι η υπόθεση τραβούσε πολύ μακριά, ενώ από στιγμή σε στιγμή αναμενόταν εκεί και ο βενετσιάνικος στόλος.

Η πολιορκία λύθηκε και η απόβαση στην Ιταλία αναβλήθηκε για αργότερα. Δεν έγινε ποτέ. Η Κέρκυρα όμως πλήρωσε φόρο βαρύ σε αίμα. Όλα τα μέλη του συμβουλίου που διοικούσε το νησί είχαν σκοτωθεί. Και πολλές οικογένειες ξεκληρίστηκαν, ενώ χιλιάδες χωρικοί σύρθηκαν αιχμάλωτοι για να πουληθούν στα σκλαβοπάζαρα.

Στη διάρκεια της πολιορκίας, κάποιοι Τούρκοι ξεμονάχιασαν την όμορφη αρχοντοπούλα Καλή Κουαρτάνου. Την άρπαξαν και τη μετέφεραν στο στρατόπεδό τους κάνοντας όνειρα να τη γλεντήσουν. Την είδε ένας αξιωματικός τους και τη θέλησε δική του. Είναι άγνωστο αν πρόλαβε να τη χαρεί πριν να τη δει ο Αγιά πασάς. Η Καλή ξεχώριζε ανάμεσα στις αιχμάλωτες καθώς φαινόταν από μακριά ότι ήταν αριστοκράτισσα. Ο Αγιά πασάς την πήρε μαζί του, όταν πέρασε στο Βουθρωτό για ζητήσει από τον σουλτάνο να λύσει την πολιορκία. Ο Σουλεϊμάν ήταν τότε 42 χρόνων. Ο Αγιά πασάς του χάρισε την Καλή για να τον καλοπιάσει. Αυτός την έριξε στο χαρέμι του. Εκείνη τη χρονιά, ο διάδοχος του Σουλεϊμάν, Σελίμ Β', ήταν μόλις 13 χρόνων. Αγνοούμε, πόσων χρόνων ήταν η Καλή.

Ο νεαρός Σελίμ είδε την όμορφη Καλή, όταν πια μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Την ερωτεύτηκε. Ο Σουλεϊμάν δεν είχε αντίρρηση να τους παντρέψει. Στα 1545, η Καλή γέννησε στον Σελίμ αγόρι. Το είπαν Μουράτ. Στα 1566, ο Σελίμ Β' έγινε σουλτάνος με την Καλή μητέρα του διαδόχου Μουράτ. Ο Μουράτ (Γ') έγινε σουλτάνος το 1574 με την Καλή βαλιδέ σουλτάνα (βασιλομήτορα). Ανάμεσα στα κτήματά της ήταν και τα νησιά Άνδρος και Νάξος.

Η ναυμαχία των Παξών:

Η Βενετία και η Γένοβα επί αιώνες αντιμάχονταν η μια την άλλη. Η Βενετία είχε τα πλούτη και τον στόλο. Η Γένοβα την οικογένεια Ντόρια. Στα 1298, ο Λάμβας Ντόρια καταναυμάχησε τους Βενετσιάνους που είχαν ναύαρχο τον περίφημο Αντρέα Δάνδολο. Στα 1350 – 55, ο ναύαρχος Παγανίνος Ντόρια καταναυμάχησε δυο φορές τον βενετσιάνικο στόλο που είχε ναύαρχο τον Πιζάτι. Στο τέλος, αιχμαλώτισε όλα τα βενετσιάνικα πολεμικά κι ανάγκασε την Βενετία να συρθεί σε ειρήνη. Ο Αντρέα Ντόρια (1466 – 1560) εξελίχθηκε στον σπουδαιότερο χριστιανό ναυμάχο του ΙΣΤ' αιώνα. Στα 1503, μπήκε στην υπηρεσία της πατρίδας του και πολέμησε κατά των Τούρκων και κατά των πειρατών και δεν νικήθηκε ποτέ. Στα 1522, ο αυτοκράτορας της Γερμανίας, Κάρολος Ε', κυρίευσε την Γένοβα.

Τον ίδιο καιρό, στις θάλασσες φάνηκε ο ναύαρχος πειρατής Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα, ο σπουδαιότερος μωαμεθανός ναυμάχος. Η Οθωμανική αυτοκρατορία απέκτησε θαλάσσια δύναμη. Γερμανία, Βενετία και πάπας αποφάσισαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να αντισταθούν, πολύ περισσότερο που ο σουλτάνος Σουλεϊμάν Β' ο Μεγαλοπρεπής δεν έκρυβε τις προθέσεις του να εισβάλει στην Ιταλία.

Ο Μπαρμπαρόσα έφτασε στο Ιόνιο το καλοκαίρι του 1537, προετοιμάζοντας την πολιορκία για την κατάληψη της Κέρκυρας. Διέθετε εκατό γαλέρες. Του βενετσιάνικου στόλου ναύαρχος ήταν ο Βικέντιος Καπέλο. Του παπικού ο Μάρκος Γριμάνης. Του αυτοκρατορικού ο Αντρέα Ντόρια, γενικός αρχηγός του χριστιανικού στόλου που αριθμούσε 28 γαλέρες. Στις 17 Ιουλίου βρισκόταν στη Μεσσήνη. Βγήκε κι έπλευσε βόρεια. Στις 18, βρέθηκε μπροστά σε δέκα κατάφορτα τουρκικά εμπορικά. Τα έκαψε. Στις 22 Ιουλίου του 1537, βρισκόταν στ' ανοιχτά των Παξών. Στην περιοχή έπλεαν δώδεκα τουρκικές γαλέρες, εμπροσθοφυλακή του τουρκικού στόλου.

Ήθελε μια ώρα ακόμα ώσπου να ανατείλει ο ήλιος, όταν ο Αντρέα Ντόρια προσέβαλε τα τουρκικά πλοία μέσα στο ημίφως. Η ναυμαχία (των Παξών, όπως την είπαν) ήταν φοβερή. Ο 71χρονος Αντρέα Ντόρια διηύθυνε τη μάχη, όρθιος μπροστά στη γέφυρα της ναυαρχίδας του. Ένα βέλος τον πλήγωσε στο γόνατο. Συνέχισε να παραμένει στο πόστο του. Μισή ώρα μετά την ανατολή του ηλίου, όλες οι τουρκικές γαλέρες είχαν αιχμαλωτιστεί. Ο

χριστιανικός στόλος διέθετε πια σαράντα σκάφη κι ο τουρκικός «μόνο» 88.

Ο Αντρέα Ντόρια αποσύρθηκε από τις θάλασσες στα 1655, σε ηλικία 89 χρόνων. Πέθανε στα 94 του χρόνια. Έντεκα χρόνια μετά τον θάνατό του, στα 1571, οι Τούρκοι αποχαιρετούσαν για αιώνες τις θάλασσες καθώς βούλιαξαν στη ναυμαχία της Ναυπάκτου.

Η καταιγίδα της Κέρκυρας:

Στα 1714, ο σουλτάνος Αχμέτ Γ' πήρε ειδηση ότι οι Βενετσιάνοι υποδαύλιζαν τους Μαυροβούνιους να κινηθούν εναντίον του. Απάντησε με μια εκστρατεία αστραπή: Τους πήρε την Πελοπόννησο και τα εδάφη τους στη Δαλματία, ανατρέποντας τη συνθήκη Κάρλοβιτς σε ότι αφορούσε τους Βενετσιάνους. Η Αυστρία διαμαρτυρήθηκε για να πάρει την απάντηση ότι η Τουρκία δεν αναγνώριζε πια τη συνθήκη αυτή. Η αυστριακή ανταπάντηση ήταν μια εισβολή στη Σερβία (1716). Τα τουρκικά στρατεύματα υποχώρησαν ως την Αδριανούπολη αλλά υπέρ του σουλτάνου κινήθηκαν οι «διαμεσολαβητές» Άγγλοι και Ολλανδοί. Η Αυστρία πήρε και την υπόλοιπη Ουγγαρία, τη Βόρεια Σερβία μαζί με το Βελιγράδι κι όλη τη Δυτική Βλαχία ως τον ποταμό Αλούτα. Στη Βενετία αποδόθηκαν κάποια σημεία της Δαλματίας και της Ηπείρου. Ο Αχμέτ εκθρονίστηκε το 1730.

Όσο να γίνουν όλα αυτά, η πόλη της Κέρκυρας βρέθηκε πάλι στο στόχαστρο των Τούρκων. Αυτή τη φορά ως «σκαλοπάτι» για την απόβασή τους στη Βενετία. Ήταν τέλη Δεκεμβρίου του 1715, όταν ο Τούρκος αρχιστράτηγος, Καρά Μουσταφά, διέσχισε την Ήπειρο και, με 65.000 άνδρες, έφτασε στο Βουθρωτό. Το στράτευμα διεκπεραιώθηκε στην Κασσιόπη. Εμφανίστηκε ο βενετσιάνικος στόλος και διασκόρπισε τα τουρκικά πλοία αλλά ο Καρά Μουσταφά έφτασε κι εγκαταστάθηκε στην ίδια εκείνη κωμόπολη, Ποταμό, όπου είχε στρατοπεδεύσει πριν από περίπου δυο αιώνες και ο Αγιά πασάς. Τα 28 βενετσιάνικα πολεμικά σκάφη έπιασαν στο λιμάνι.

Η πολιορκία της πόλης ξεκίνησε την πρωτοχρονιά του 1716. Οι λυσσαλέες τουρκικές έφοδοι αποκρούονταν με ηρωισμό. Και κάποιες έξοδοι σκορπούσαν τον όλεθρο στο στρατόπεδο των Τούρκων. Τη νύχτα, 27 Ιανουαρίου, ξέσπασε φοβερή καταιγίδα με αστραπές και βροντές. Οι Τούρκοι ξύπνησαν και βρήκαν τα πολεμοφόδια τους μούσκεμα και

κατεστραμμένα. Μέσα στο πυκνό σκοτάδι, πήραν τα αστραπόβροντα για εκδήλωση επίθεσης των πολιορκημένων. Στη σύγχυση που προκλήθηκε, άρχισαν να σφάζονται μεταξύ τους. Ο υπερασπιστής του φρουρίου, στρατηγός Ιωάννης Μαθίας Σούλεμπουργκ, κάτι κατάλαβε και διέταξε έξοδο. Οι Τούρκοι παράτησαν το στρατόπεδο κι άρχισαν να τρέχουν προς την παραλία. Βενετσιάνοι και Κερκυραίοι τους κυνηγούσαν και σκότωναν όποιους προλάβαιναν. Όσοι Τούρκοι μπόρεσαν, μπήκαν στα πλοία τους και πέρασαν στο Βουθρωτό, στην ηπειρωτική ακτή. Οι υπερασπιστές της Κέρκυρας μπήκαν στα πλοία και τους ακολούθησαν ως εκεί μέσα στη νύχτα. Οι Τούρκοι εγκατέλειψαν το Βουθρωτό κι έφυγαν στον δρόμο προς τα Γιάννενα.

Το Βουθρωτό ελευθερώθηκε την ίδια μέρα. Η Λευκάδα, που πρόσκαιρα είχε πέσει στους Τούρκους, τις επόμενες. Στο στρατόπεδο των Τούρκων, στον Ποταμό, βρέθηκαν παρατημένα εκατό κανόνια, 2.500 άλογα, ογδόντα ζευγάρια βουβάλια κι όλο το πολεμικό υλικό των πολιορκητών. Ανάμεσα στους αιχμαλώτους ήταν και ο Μουχτάρ Μπέης, παππούς του Αλή πασά. Τον κρέμασαν.

Ο κόμης Ιωάννης Μαθίας Σούλεμπουργκ αναδείχτηκε ήρωας του αιώνα. Στα 1717, (ένα μόλις χρόνο μετά την εξολόθρευση των Τούρκων) άγαλμά του στήθηκε στη Σπιανάδα. Ακόμα και σήμερα βρίσκεται εκεί.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 10.5.2010)